

3. Ekonomická aktivita

Zdrojem dat pro oblast ekonomické aktivity mladých lidí je na krajské úrovni Výběrové šetření pracovních sil, které ČSÚ provádí od 90. let 20. století. Detailní informace za menší územní celky jsou k dispozici pouze ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Informace o mzdách mladých zaměstnanců za jednotlivé kraje lze získat z Informačního systému o průměrném výdělku Ministerstva práce a sociálních věcí. Data o uplatnění absolventů škol na trhu práce poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí a Národní ústav pro vzdělávání (krajská úroveň). Údaje o nezaměstnanosti absolventů škol, popř. mladých lidí podle věkových skupin v územním detailu jsou převzaty z evidence úřadů práce.

Ekonomická aktivita podle pohlaví a věku (VŠPS)

Celkový počet osob ve věku 15–29 let v Moravskoslezském kraji se od roku 2001 snížil o 87,6 tis., což představovalo úbytek o 29,6 %.

Osoby ve věku 15–29 let podle ekonomického postavení a pohlaví

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

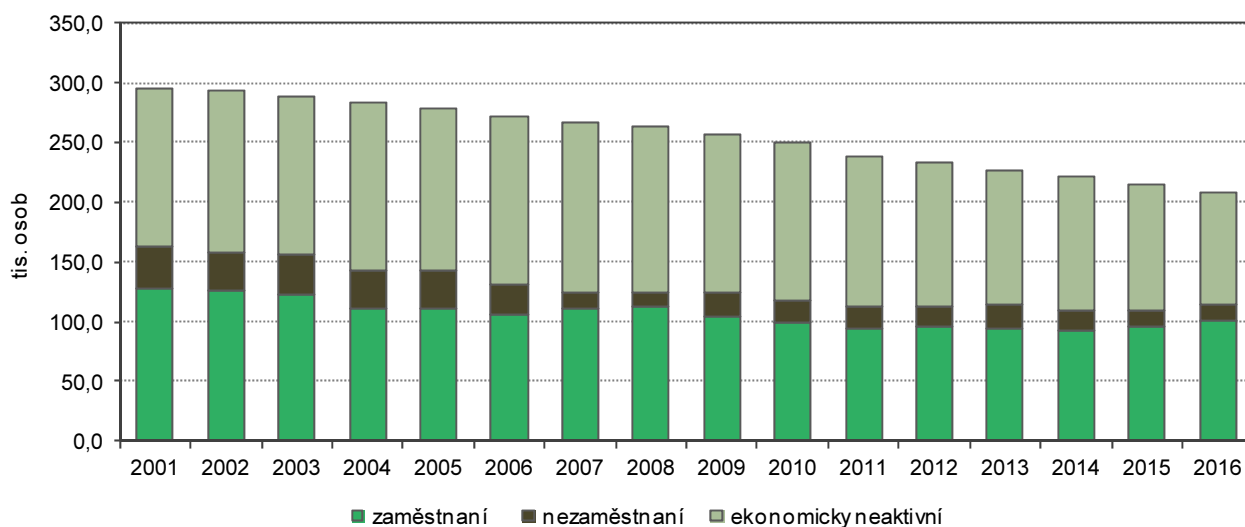
tis. osob

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Zaměstnaní	111,7	113,3	103,8	100,1	94,7	95,7	94,8	93,1	95,8	101,7
muži	70,3	70,2	63,5	61,2	58,0	58,3	57,5	56,7	59,0	60,8
ženy	41,5	43,1	40,3	38,9	36,7	37,4	37,3	36,4	36,8	40,9
Nezaměstnaní	13,4	11,5	20,4	17,6	17,3	17,4	18,7	15,7	13,9	11,8
muži	6,5	5,3	11,1	10,3	9,3	10,0	9,0	7,9	6,3	5,4
ženy	6,9	6,2	9,3	7,3	8,0	7,4	9,8	7,8	7,7	6,4
Ekonomicky neaktivní	142,3	137,7	132,2	131,8	126,7	120,1	113,3	111,9	104,3	94,5
muži	60,5	59,4	57,3	56,7	55,2	51,4	50,0	48,6	44,5	40,6
ženy	81,8	78,4	74,9	75,0	71,5	68,7	63,2	63,3	59,7	53,9

Podle výběrového šetření pracovních sil bylo v Moravskoslezském kraji v roce 2016 zaměstnáno celkem 101,7 tis. osob ve věku 15–29 let. Z dlouhodobého pohledu došlo od roku 2008 k postupnému snížení počtu zaměstnaných až na 94,7 tis. osob v roce 2011. Od tohoto roku pak postupně došlo k nárůstu až na uvedenou hodnotu v roce 2016. V této věkové kategorii bylo 11,8 tis. nezaměstnaných, z toho více než 6 tis. bylo žen. Ekonomicky neaktivních bylo 94,5 tis. osob, z nich více než 53 tis. bylo žen. Z dlouhodobého pohledu (od roku 2007) se celkový počet neaktivních snížil o téměř 48 tis. osob. Počet nezaměstnaných v Moravskoslezském kraji v průběhu sledovaného období střídavě rostl a klesal a v posledním sledovaném roce byl o více než 2 tis. menší než v předchozím roce.

Osoby ve věku 15–29 let podle ekonomického postavení v Moravskoslezském kraji

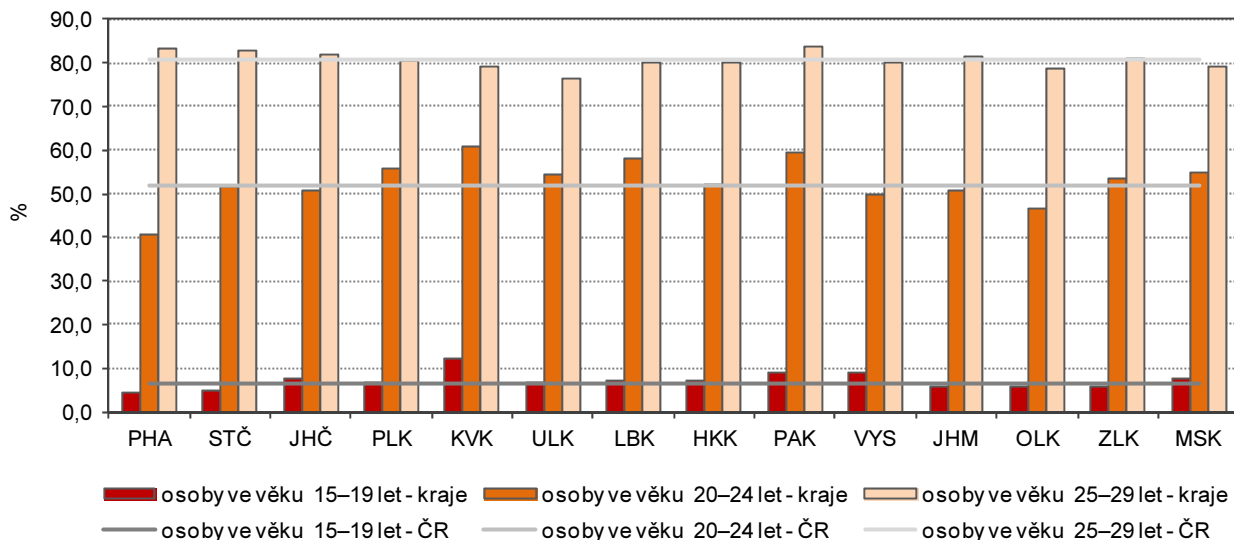
Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

V mezikrajském srovnání měl Moravskoslezský kraj v roce 2016 hodnotou 18,6 % nejvyšší podíl obyvatel ve věku 15–29 let z celkového počtu ekonomicky aktivních, přitom průměr celé České republiky byl 16,5 %. Naproti tomu podíl této věkové kategorie z úhrnu ekonomicky neaktivních ve věku 15 a více let byl v kraji podprůměrný (kraj 22,5 %, ČR 23,3 %).

Míra ekonomické aktivity podle věku a kraje v roce 2016 (tříleté průměry)

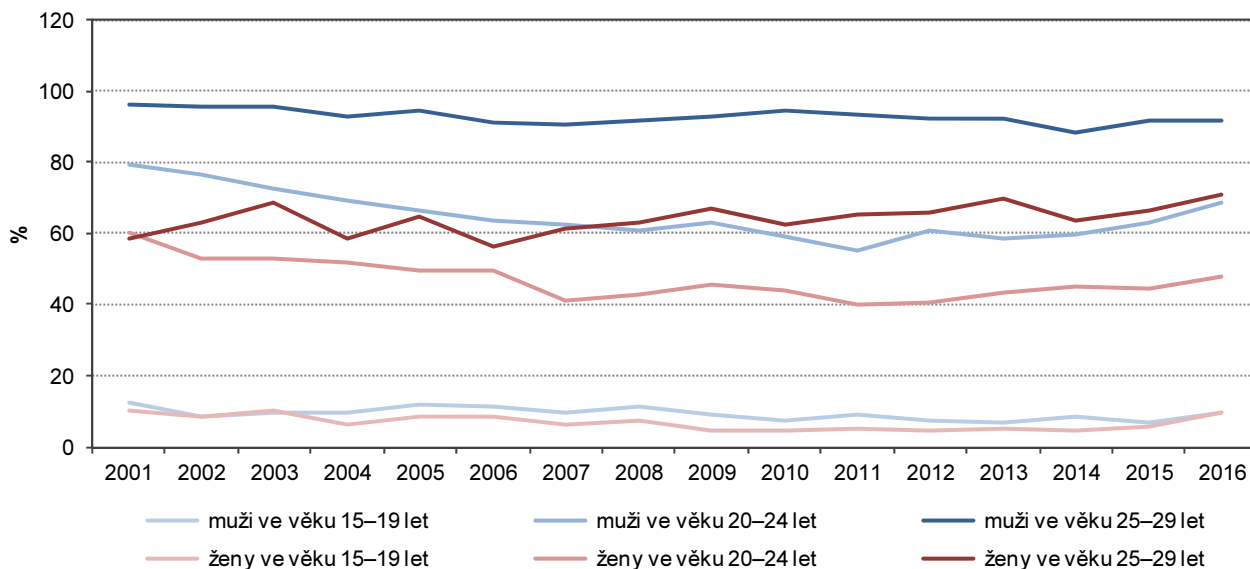
Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

Při posuzování výsledků Výběrového šetření pracovních sil je třeba vzít v úvahu, že se jedná o výběrové šetření. Vzhledem k velikosti výběrových souborů a z toho plynoucí statistické chyby při dopočtu z výběrového souboru na celou populaci, je míra ekonomické aktivity podle pětiletých skupin a pohlaví publikována za kraje v tříletých průměrech (údaj vztážený k roku 2016 je aritmetickým průměrem za roky 2014–2016). Míra ekonomické aktivity je v Moravskoslezském kraji nad celostátním průměrem ve věkové kategorii 15–19 let (kraj 7,4 %, ČR 6,6 %). V mezikrajském srovnání je čtvrtá nejvyšší spolu s Jihočeským krajem. Nad republikovým průměrem je míra ekonomické aktivity také v kategorii 20–24 let (kraj 54,9 %, ČR 51,8 %). S tímto údajem je mezi kraji na 6. místě. Ekonomická aktivita v kategorii 25–29 let dosáhla výše 79,1 %, čímž tato hodnota nedosahuje celorepublikové výše (ČR 80,8 %), a mezi kraji je na 11. až 12. místě spolu s krajem Karlovarským.

Míra ekonomické aktivity obyvatel Moravskoslezského kraje podle pohlaví a věku (tříleté průměry)

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

Ve věkové kategorii 15–19 let se v kraji v posledních 10 letech příliš neliší vývoj míry ekonomické aktivity mezi muži a ženami. Nejvyšší míra ekonomické aktivity byla zjištěna v roce 2008 u mužů a u žen v roce 2016. Ve věkové kategorii 20–24 let je míra ekonomické aktivity mužů výrazně vyšší než žen stejného věku. Míra ekonomické aktivity mužů ve věku 25–29 let v uplynulých 15 letech většinou překračovala 90% hranici a její meziroční změna byla na úrovni statistické chyby. Míra ekonomické aktivity žen stejného věku byla o třetinu nižší než míra ekonomické aktivity mužů, přičemž od roku 2013 rostla. V posledním sledovaném roce se odchylovala míra ekonomické aktivity žen od míry ekonomické aktivity mužů o více než 20 p. b.

Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání, odvětví činnosti a hlavních tříd zaměstnání

Z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 vyplývá, že v kraji ve věkové kategorii 15–19 let tvořili více než polovinu zaměstnaných osob pracující studenti a učni (57,5 %), přitom ve věkové skupině 25–29 let tvořili pracující studenti a učni pouze 2,1 %. Obdobně byl u vyšších věkových kategorií mezi nezaměstnanými nižší podíl těch, kteří hledali 1. zaměstnání (od 79,6 % ve věkové skupině 15–19 let po 14,8 % ve věkové kategorii 25–29 let). Mezi ekonomicky neaktivními se s rostoucím věkem snižoval podíl žáků, studentů a učňů z 98,6 % na 25,0 %. Poměrně výrazně vyšší než počet nepracujících důchodců ve věku 25–29 let byl počet ostatních osob s vlastním zdrojem obživy, a to vlivem zahrnutí žen na rodičovské dovolené.

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	v tom		z toho věková skupina			Osoby ve věku 25–29 let podle pohlaví	
		muži	ženy	15–19	20–24	25–29	muži	ženy
Počet obyvatel	1 205 834	586 489	619 345	71 542	80 696	77 145	39 540	37 605
v tom podle ekonomické aktivity:								
ekonomicky aktivní	575 689	309 968	265 721	8 393	46 257	61 883	34 222	27 661
v tom:								
zaměstnaní	504 301	273 924	230 377	5 393	35 671	53 669	29 919	23 750
z toho pracující studenti a učni	7 764	3 754	4 010	3 103	3 401	1 142	572	570
nezaměstnaní	65 411	36 044	29 367	3 000	8 183	7 256	4 303	2 953
z toho hledající 1. zaměstnání	12 013	6 036	5 977	2 389	3 555	1 077	674	403
ekonomicky neaktivní	574 138	244 388	329 750	56 034	29 626	9 862	2 390	7 472
nepracující důchodci	282 950	110 227	172 723	155	681	944	604	340
ostatní s vlastním zdrojem obživy	18 836	2 350	16 486	122	1 435	4 013	247	3 766
žáci, studenti a učni	176 005	87 581	88 424	55 239	26 020	2 469	1 213	1 256
nezjištěno	56 007	32 133	23 874	7 115	4 813	5 400	2 928	2 472

Z hlediska postavení v zaměstnání jsou mezi mladými lidmi v kraji ve věku 20–29 let nadprůměrně zastoupeni zaměstnanci. Ve věkové skupině 15–19 let vzhledem k vysokému podílu osob, u kterých nebylo postavení v zaměstnání zjištěno, není podíl zaměstnanců směrodatný, podstatný je však nadprůměrný podíl osob pracujících na vlastní účet. Ve věkové skupině 25–29 let se již projevuje rozdíl mezi postavením v zaměstnání u mužů a u žen. Muži výrazně častěji pracují na vlastní účet i jako zaměstnavatelé, přesto jejich zastoupení nedosahuje úrovně zjištěné mezi všemi zaměstnanými. Ženy mají oproti mužům vyšší podíl těch, které jsou v zaměstnaneckém pracovním vztahu. Je třeba též vzít v úvahu, že u žen je vyšší podíl těch, u nichž informace o postavení v zaměstnání nebyla zjištěna. To zřejmě souvisí s tím, že mezi zaměstnanými byly při sčítání lidu, domů a bytů i ženy na mateřské dovolené, které často neuváděly postavení v zaměstnání, odvětví ekonomické činnosti či třídu zaměstnání.

Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání, pohlaví a věku

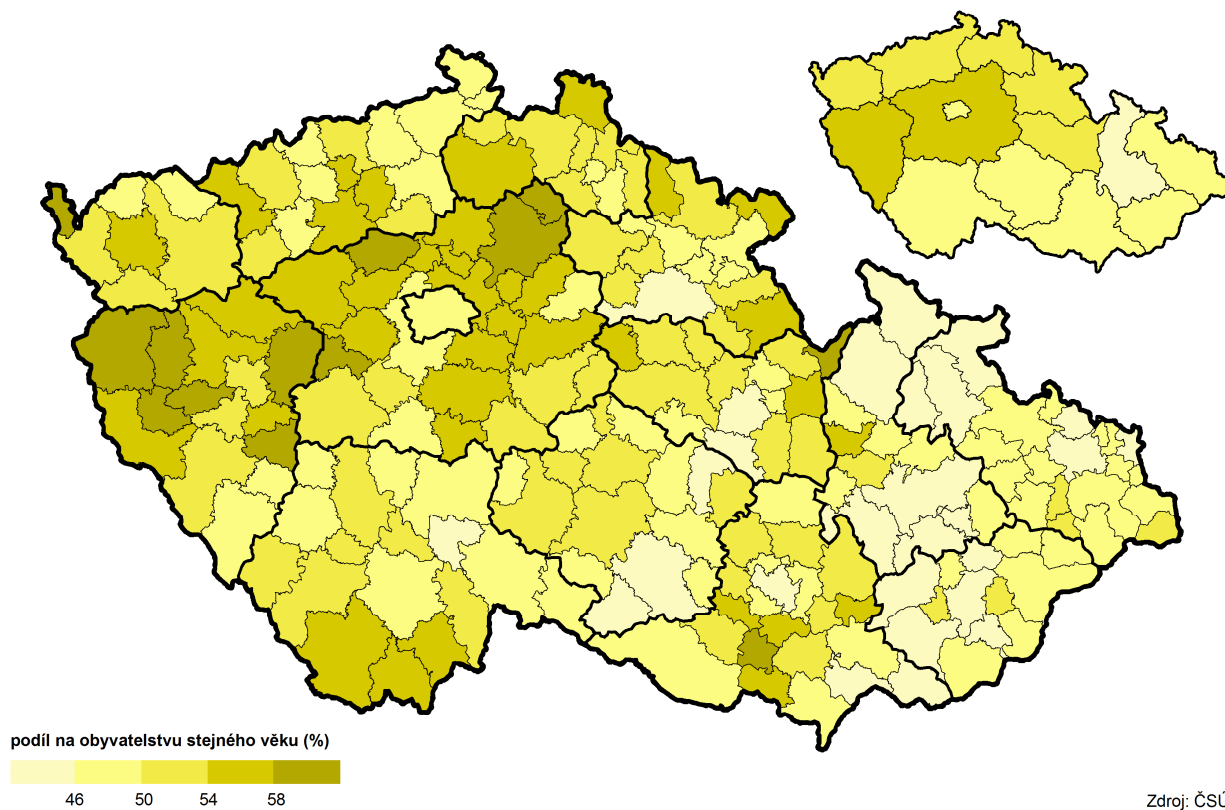
Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	v tom		z toho věková skupina			Osoby ve věku 25–29 let podle pohlaví	
		muži	ženy	15–19	20–24	25–29	muži	ženy
Zaměstnaní celkem	504 301	273 924	230 377	5 393	35 671	53 669	29 919	23 750
v tom (%):								
zaměstnanci	81,0	78,3	84,3	40,6	84,5	85,8	85,0	86,8
zaměstnavatelé	3,3	4,3	2,1	0,2	0,5	1,1	1,4	0,7
osoby pracující na vlastní účet	10,0	12,5	7,0	2,6	6,7	8,2	10,3	5,5
členové produkčních družstev	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,2	0,6	1,4	0,3	0,2	0,2	0,2
nezjištěno	5,2	4,6	5,9	55,2	8,0	4,7	3,2	6,7

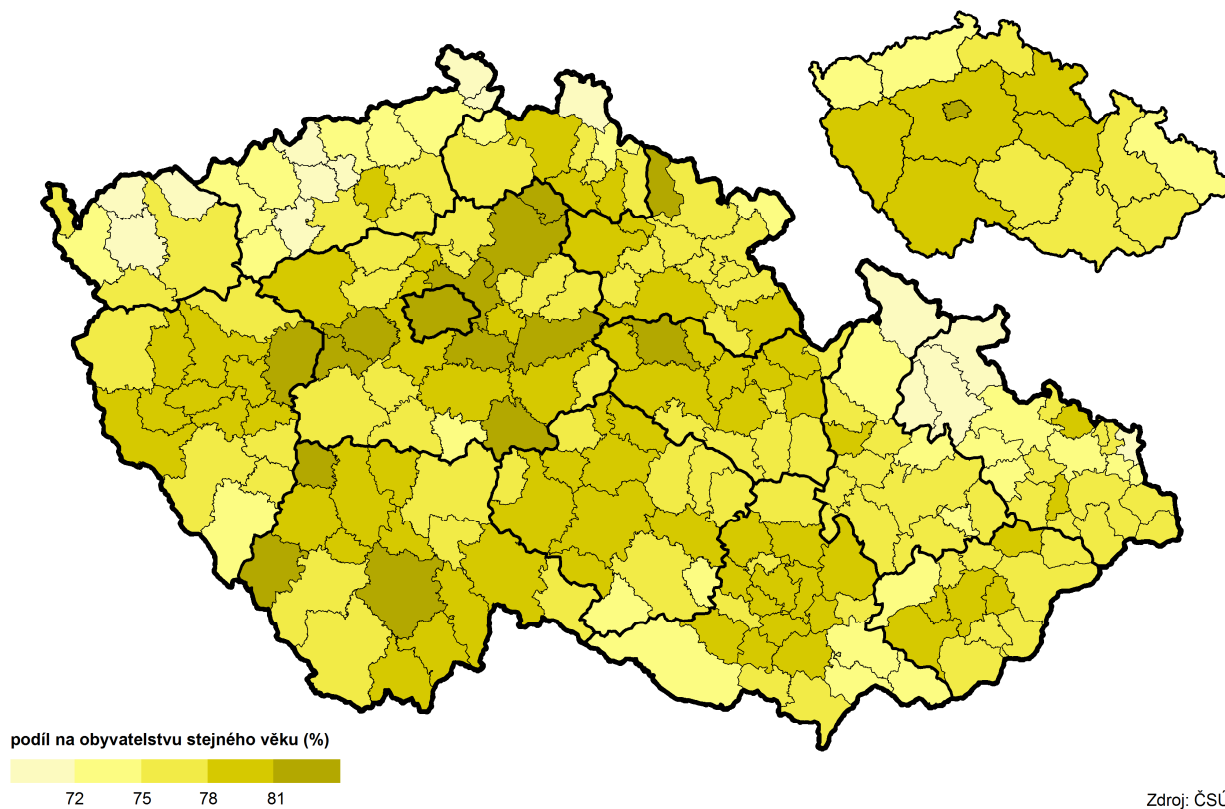
Sčítání lidu poskytuje též informace o struktuře zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti. Je třeba vzít v úvahu, že u více než desetiny zaměstnaných nebylo odvětví zjištěno, přitom ve věkové kategorii 20 až 24 let dokonce u každého šestého. V porovnání se všemi zaměstnanými bydlícími v kraji je podíl mladých mužů zaměstnaných v průmyslu nadprůměrný, podprůměrný je zejména v zemědělství. Nadprůměrný podíl

mladých žen v kraji pracuje v obchodě, ve školství a zdravotnictví a sociálních službách, podprůměrný v zemědělství a stavebnictví.

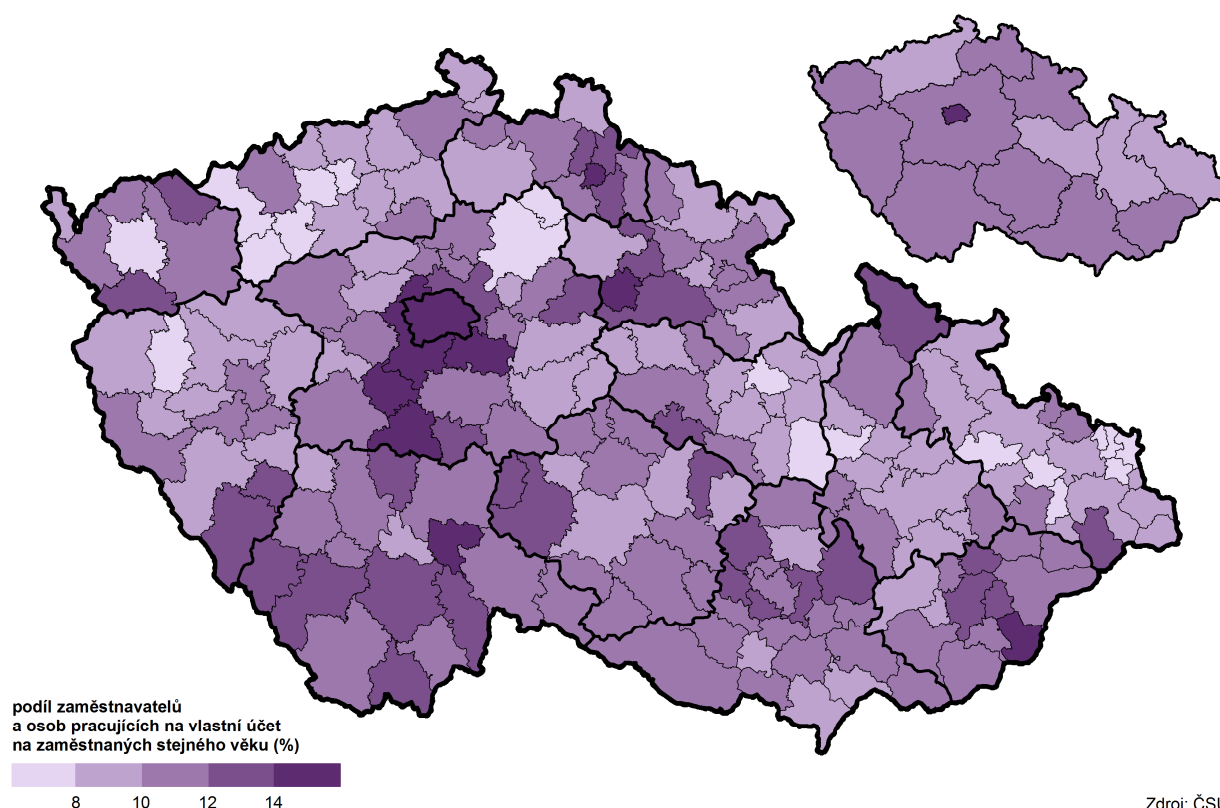
Zaměstnanost osob ve věku 20–24 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)

Zaměstnanost osob ve věku 25–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)

Podnikatelé ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)

To, že mladí lidé jsou na počátku své pracovní kariéry a často hledají uplatnění na trhu práce, se projevuje rozdíly ve struktuře zaměstnaných podle hlavních tříd zaměstnání mezi věkovou skupinou 20–24 let a 25–29 let. Ve věkové skupině 20–24 let byli v kraji více zastoupeni muži zaměstnaní jako řemeslníci a opraváři, obsluha strojů a zařízení včetně montérů a techničtí a odborní pracovníci. Ženy ve stejném věku byly častěji zaměstnány ve službách a prodeji či jako techničtí a odborní pracovníci. Ve věkové skupině 25–29 let již muži i ženy nacházeli častěji uplatnění tam, kde mohli využít svou vyšší kvalifikovanost v porovnání se staršími méně kvalifikovanými obyvateli kraje. Vyšší podíl mají v této věkové skupině specialisté, techničtí a odborní pracovníci, mezi ženami též pracující ve službách a prodeji. Zastoupení této věkové skupiny ve třídě zákonodárců a řídicích pracovníků je sice vyšší než ve věkové skupině 20–24 let, avšak nedosahuje podílu, který je mezi všemi zaměstnanými bydlícími v kraji.

Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Zaměstnaní			v tom podle pohlaví					
	celkem	20–24	25–29	muži			ženy		
				celkem	20–24	25–29	celkem	20–24	25–29
Počet obyvatel	504 301	35 671	53 669	273 924	20 358	29 919	230 377	15 313	23 750
z toho (%):									
zemědělství, lesnictví, rybařství	1,7	1,2	1,1	2,2	1,6	1,5	1,1	0,8	0,7
průmysl celkem	30,1	32,7	28,2	39,5	43,6	37,3	19,0	18,3	16,6
stavebnictví	6,3	5,1	6,3	10,2	8,2	9,9	1,6	1,0	1,8
obchod; opravy motorových vozidel	10,0	10,2	9,6	7,5	8,0	8,1	12,9	13,0	11,5
doprava a skladování	5,4	3,9	4,2	7,0	5,1	5,5	3,4	2,4	2,6
vzdělávání	6,4	2,4	5,0	2,6	0,7	2,0	11,0	4,6	8,9
zdravotní a sociální péče	7,1	5,0	7,0	2,3	1,2	2,3	12,8	10,0	12,9
ostatní činnosti	22,2	24,9	28,3	18,3	19,1	24,2	26,9	32,6	33,4
nezjištěno	10,9	14,6	10,2	10,5	12,6	9,1	11,3	17,3	11,6

Vzdělanostní struktura mladých zaměstnaných osob s bydlištěm v kraji je v porovnání se všemi zaměstnanými příznivější. Podíl zaměstnaných mužů s úplným středním vzděláním (s maturitou) ve věku 25–29 let (u nichž je předpoklad, že ukončili vzdělávací proces) byl v roce 2011 ve srovnání se všemi

zaměstnanými muži vyšší o 5,9 p. b. a v případě vysokoškolsky vzdělaných o 3,7 p. b. Ještě výraznější rozdíly ve vzdělanostní struktuře nalezneme v případě žen. Podíly zaměstnaných mladých žen ve věku 25–29 let, které ukončily nástavbové a vyšší odborné, resp. vysokoškolské vzdělání, byly ve srovnání se všemi zaměstnanými ženami vyšší (o 0,8 p. b., resp. 15,7 p. b.).

Zaměstnaní podle nejvyššího ukončeného vzdělání, pohlaví a věku

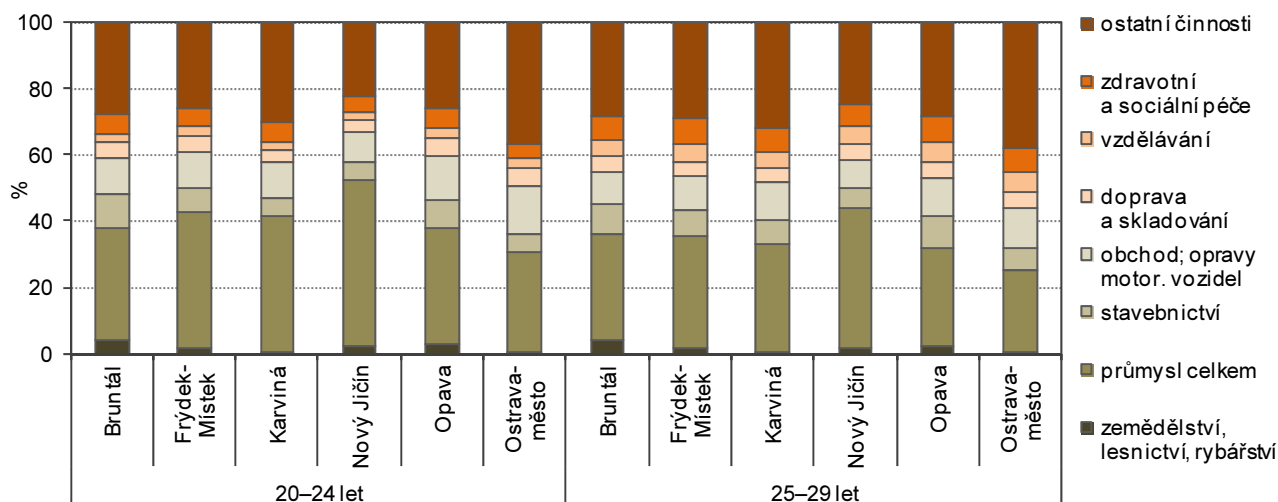
Zdroj: SLDB 2011

	Zaměstnaní			v tom podle pohlaví					
	celkem	20–24	25–29	muži			ženy		
				celkem	20–24	25–29	celkem	20–24	25–29
Počet obyvatel	504 301	35 671	53 669	273 924	20 358	29 919	230 377	15 313	23 750
v tom (%):									
bez vzdělání	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
základní vč. neukončeného	6,3	6,8	4,2	5,1	7,8	4,9	7,6	5,5	3,3
střední vč. vyučení (bez maturity)	38,7	32,7	27,5	45,1	40,1	35,3	31,1	22,7	17,6
úplně střední (s maturitou)	32,6	49,6	36,6	29,6	45,1	35,5	36,3	55,7	37,9
nástavbové a vyšší odborné	4,6	3,6	5,3	2,9	2,7	3,6	6,5	4,9	7,3
vysokoškolské	17,1	6,5	26,1	16,5	3,5	20,2	17,8	10,4	33,5
nezjištěno	0,6	0,6	0,4	0,6	0,6	0,4	0,5	0,6	0,4

Rozdíl ve struktuře ekonomicky aktivních obyvatel podle odvětví ekonomické činnosti v jednotlivých okresech Moravskoslezského kraje je zvláště patrný v okrese Nový Jičín, a to u obou věkových kategorií vyšším zastoupením průmyslu a nižším zastoupením jmenovitě neuvedených odvětví shrnutých do položky ostatní činnosti.

Ekonomicky aktivní ve věku 20–29 let podle odvětví ekonomické činnosti v okresech Moravskoslezského kraje (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Dojíždka do zaměstnání (podle SLDB 2011)

Pro publikování dat o meziobecní dojíždce do zaměstnání mladé generace byly využity (na rozdíl od běžně publikovaných dat podle okresů) údaje ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011 zpracované podle správních obvodů ORP. Vzhledem k tomu, že se u části dojíždějících do zaměstnání nepodařilo zjistit místo pracoviště, týká se následující text pouze zaměstnaných osob se zjištěnými údaji o dojíždce. Podchycena nebyla dojíždka do zaměstnání u pracujících studentů. Vzhledem k tomu, že ne vždy bylo možné u místa pracoviště určit příslušný správní obvod ORP, může se lišit součtový řádek za kraj v následujících tabulkách od oficiálních publikovaných údajů o dojíždce do zaměstnání a údajů v přílohové tabulce vybraných ukazatelů podle krajů.

V roce 2011 měl kraj záporné saldo dojíždky do zaměstnání, z kraje vyjíždělo za prací o 9 023 osob více, než do něj dojíždělo. Mladí lidé ve věku 25–29 let se na tomto saldu podíleli více než jednou čtvrtinou. Pouze ve třech správních obvodech ORP převažuje ve věkové skupině 25–29 let počet dojíždějících nad počtem vyjíždějících: v SO ORP Frenštát pod Radhoštěm o 48 osob, v SO ORP Ostrava o 3 129 osob a SO ORP Třinec o 116 osob. Největší záporné saldo dojíždky do zaměstnání měl v roce 2011 SO ORP Havířov (o 1 492 osob), SO ORP Orlová (o 633 osob) a SO ORP Hlučín (o 594 osob).

Dojíždka do zaměstnání osob ve věku 25–29 let podle správních obvodů ORP

Zdroj: SLDB 2011

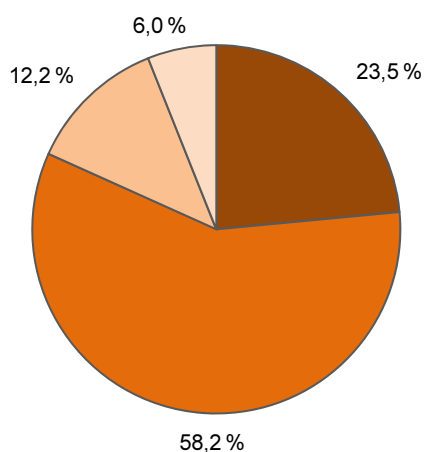
	Vyjíždějí do zaměstnání					Dojíždějí do zaměstnání			
	celkem ve věku 25–29 let	v tom (%)				celkem ve věku 25–29 let	v tom (%)		
		v rámci SO ORP kraje	do jiných SO ORP kraje	do jiných krajů	mimo ČR		v rámci SO ORP kraje	z jiných SO ORP kraje	z jiných krajů
Moravskoslezský kraj	17 176	23,5	58,2	12,2	6,0	14 818	27,2	67,5	5,3
v tom SO ORP:									
Bílovec	485	12,8	76,3	7,8	3,1	117	53,0	46,2	0,9
Bohumín	435	6,0	83,4	7,4	3,2	375	6,9	92,0	1,1
Bruntál	426	37,3	22,1	34,5	6,1	322	49,4	41,9	8,7
Český Těšín	485	2,3	82,1	8,9	6,8	279	3,9	95,0	1,1
Frenštát p. R.	379	29,8	46,4	18,2	5,5	427	26,5	60,9	12,6
Frýdek-Místek	2 015	36,1	52,1	8,0	3,8	1 777	41,0	57,2	1,8
Frýdlant n. O.	447	18,6	66,4	11,2	3,8	227	36,6	61,7	1,8
Haviřov	1 883	7,5	80,5	7,3	4,7	391	36,1	61,9	2,0
Hlučín	838	11,8	78,8	5,4	4,1	244	40,6	57,8	1,6
Jablunkov	564	18,1	69,5	8,9	3,5	147	69,4	28,6	2,0
Karviná	873	18,3	64,0	10,7	7,0	704	22,7	75,6	1,7
Kopřivnice	808	25,6	59,7	9,9	4,8	702	29,5	56,1	14,4
Kravaře	449	12,0	71,7	6,2	10,0	133	40,6	57,9	1,5
Krnov	461	37,3	33,2	24,1	5,4	280	61,4	35,4	3,2
Nový Jičín	858	38,0	41,1	16,3	4,5	800	40,8	50,3	9,0
Odry	256	20,7	48,0	23,8	7,4	156	34,0	57,1	9,0
Opava	1 381	43,4	37,0	13,3	6,4	1 183	50,6	44,7	4,6
Orlová	863	4,1	82,7	9,2	4,1	230	15,2	83,5	1,3
Ostrava	2 158	25,6	45,2	17,4	11,8	5 287	10,5	83,1	6,4
Rýmařov	198	19,2	38,4	32,3	10,1	77	49,4	35,1	15,6
Třinec	756	37,2	44,4	10,1	8,3	872	32,2	66,7	1,0
Vítkov	158	21,5	51,9	22,8	3,8	88	38,6	48,9	12,5

Mezi vyjíždějícími do zaměstnání ve věku 25–29 let bylo v roce 2011 nejvíce těch, kteří vyjížděli do jiného správního obvodu ORP v kraji (58,2 %), o polovinu méně bylo vyjíždějících v rámci daného správního obvodu (23,5%). Do ostatních krajů vyjíždělo 12,2 % osob a 6,0 % osob pracovalo v zahraničí. V porovnání s ostatními kraji ČR (bez Hl. m. Prahy) má kraj mezi vyjíždějícími vyšší zastoupení osob vyjíždějících do jiných SO ORP kraje či vyjíždějících za prací do zahraničí.

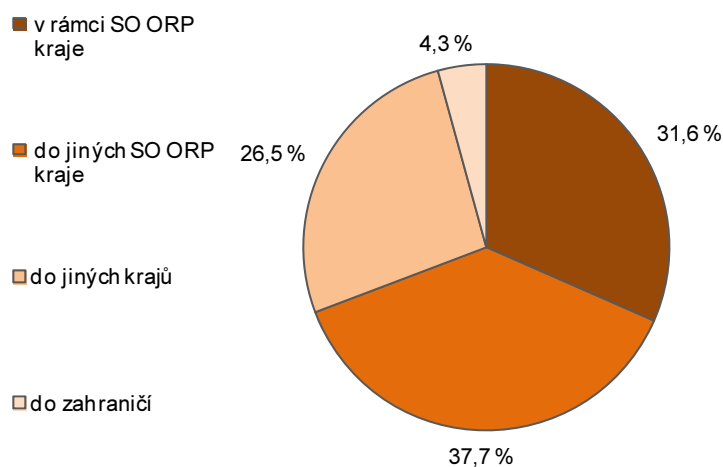
Struktura vyjíždky do zaměstnání osob ve věku 25–29 let podle typu vyjíždky (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Moravskoslezský kraj

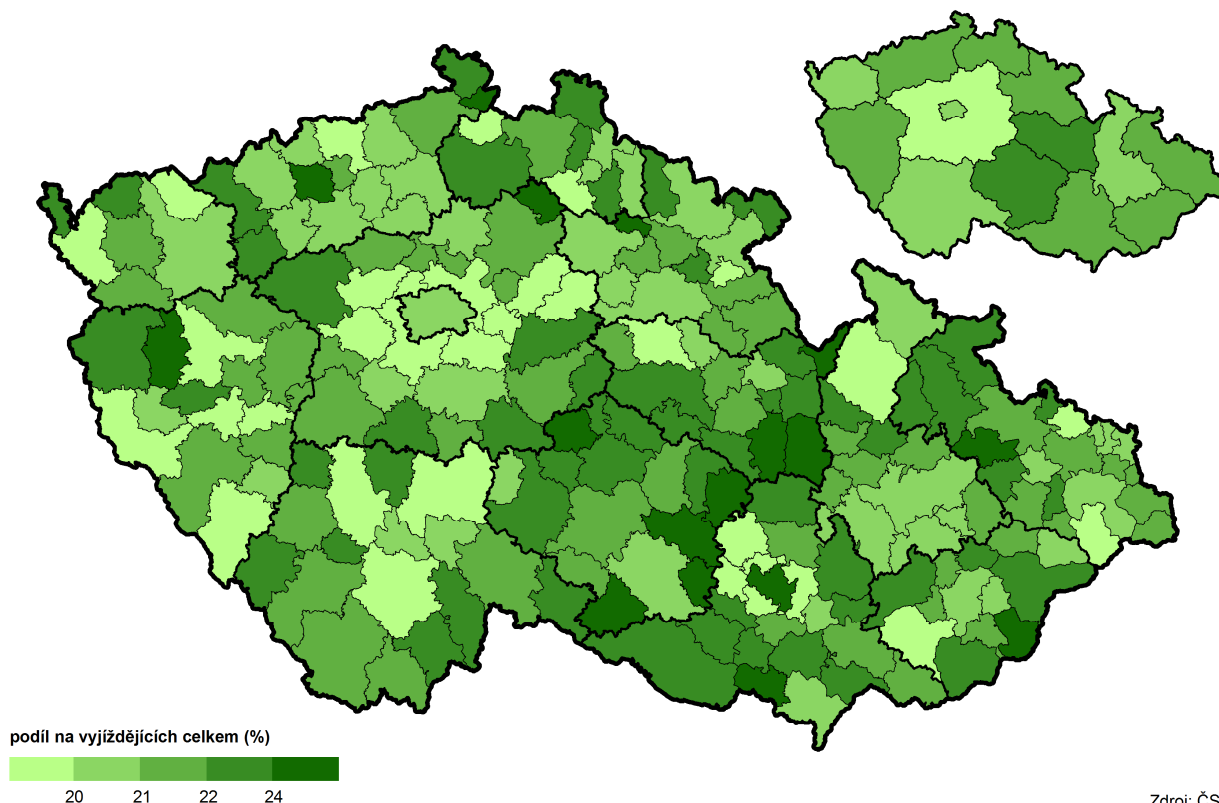

Česká republika (bez Prahy)

Z porovnání SO ORP podle podílu vyjíždějících osob ve věku 25–29 let na celkovém počtu vyjíždějících vyplývá, že nejvyšší podíl mají mladí lidé na všech vyjíždějících na Ostravsku a v Kopřivnici, v rámci daného správního obvodu pak v SO ORP Frenštát pod Radhoštěm a Kravaře. Dále byl nejvyšší podíl mladých na celkovém počtu vyjíždějících do jiných SO ORP v kraji na Ostravsku a Třinecku, do jiných krajů na Jablunkovsku a do zahraničí na Rýmařovsku. Nejnižší podíl na vyjíždějících mají mladí lidé ve Frýdlantě nad Ostravicí, přitom v rámci daného SO ORP v Rýmařově, do jiných SO ORP kraje ve Frýdlantě nad Ostravicí, do jiných krajů ve Frenštátě pod Radhoštěm a do zahraničí v Kravařích.

Vyjíždějící do zaměstnání z obce bydliště ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: ČSÚ

Mzdová úroveň podle věku zaměstnanců

Hrubá měsíční mzda v podnikatelské sféře v roce 2016 činila u zaměstnanců celkem 26 006 Kč, z toho u mužů byla o 2 617 Kč (o 10,1 %) vyšší a u žen naopak o 4 071 (o 15,7 %) nižší. Za posledních pět let se hrubá měsíční mzda celkem zvýšila o 2 012 Kč (o 8,4 %), z toho u mužů o 8,1 % a u žen o 10,1 %. Rozdíl mezi hrubou měsíční mzdou u mužů a žen v roce 2016 činil +6 688 Kč (30,5 %). V nepodnikatelské sféře byl vývoj obdobný. Hrubý měsíční plat celkem v roce 2016 činil 28 228 Kč, od roku 2012 se zvýšil o 3 286 Kč (tj. o 13,2 %). U mužů byl plat v roce 2016 o 3 150 Kč vyšší než v roce 2012 a u žen o 3 403 Kč. Hrubý měsíční plat mužů byl v roce 2016 o 5 391 Kč vyšší než plat žen (o 20,3 %).

Průměrná měsíční mzda/plat podle věku a pohlaví zaměstnanců v roce 2016

Pramen: Informační systém o průměrném výdělků Ministerstva práce a sociálních věcí

v Kč

	Hrubá měsíční mzda v podnikatelské sféře			Hrubý měsíční plat v nepodnikatelské sféře		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Zaměstnanci celkem	26 006	28 623	21 935	28 228	31 992	26 601
v tom ve věku:						
do 20 let	17 477	18 505	15 782	13 936	.	.
20–29 let	22 265	23 775	19 493	22 816	23 749	22 309
30–39 let	26 536	29 036	22 156	27 347	30 806	25 264
40–49 let	27 127	30 442	22 582	29 016	35 054	26 606
50–59 let	26 436	29 783	22 173	28 759	32 426	27 646
60 a více let	27 212	28 467	23 444	31 409	32 986	30 336

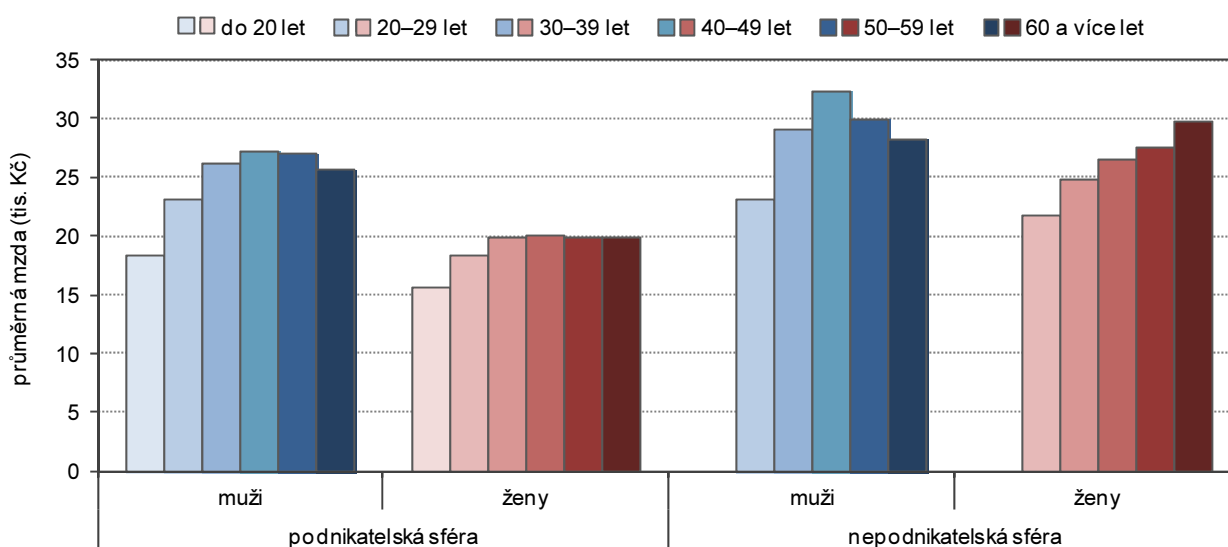
U zaměstnanců do 20 let v podnikatelské sféře činila hrubá měsíční mzda celkem 17 477 Kč, u mužů do 20 let byla o 2 723 vyšší než u žen. Obdobně tomu bylo u zaměstnanců od 20–29 let. Hrubá měsíční mzda celkem činila 22 265 Kč, u mužů do 29 let byla o 4 282 Kč vyšší než u žen. Hrubý měsíční plat v nepodnikatelské sféře činil 13 936 Kč u zaměstnanců do 20 let. V kategorii zaměstnanců od 20–29 let pak 22 816 Kč, přičemž rozdíl mezi hrubým měsíčním platem mužů a žen ve věkové kategorii 20–29 let v roce 2016 činil 1 440 Kč ve prospěch mužů.

V Moravskoslezském kraji hrubá měsíční mzda u mužů v roce 2016 svou výší dosáhla na desáté místo mezi kraji České republiky (stejně tomu bylo u mužů ve věkové skupině do 20 let i ve skupině 20–29 let). Hrubá měsíční mzda u žen celkem dosáhla mezi čtrnácti kraji ČR na desáté místo, ve věkové kategorii do 20 let na 13. místo (čtrnáctý byl kraj Jihomoravský). Ve věkové kategorii 20–29 let pak zaujala poslední místo mezi kraji ČR.

V nepodnikatelské sféře celková výše hrubého měsíčního platu svou výší u mužů v roce 2016 v Moravskoslezském kraji zaujala 5. místo v ČR za kraji Hl. m. Praha, Plzeňským, Jihomoravským a Královéhradeckým. Ve věkové kategorii 20–29 let se hrubý měsíční plat jak u mužů, tak u žen umístil uprostřed 14 krajů, a to na 8. místě.

Medián měsíční mzdy/platu podle věku a pohlaví v Moravskoslezském kraji v roce 2016

Pramen: Informační systém o průměrném výdělků Ministerstva práce a sociálních věcí

Ve výběrovém šetření mezd není používána pouze průměrná mzda (aritmetický průměr), ale také medián. Ukazuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení (právě stejný počet mezd je vyšších i nižších než medián) a vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni.

Medián hrubé měsíční mzdy v podnikatelské sféře v Moravskoslezském kraji v roce 2016 dosáhl u mužů celkem hodnoty 25 807 Kč (tvořil tak 90,2 % průměrné mzdy), u mužů do 20 let 18 326 Kč (99,0 % průměrné mzdy v této věkové kategorii) a ve věkové kategorii 20–29 let 23 027 Kč (96,9 % průměrné mzdy v této kategorii). Medián hrubého měsíčního platu v nepodnikatelské sféře u mužů byl 29 460 Kč (92,1 % průměrné mzdy), a ve věkové kategorii 20–29 let 23 051 Kč (97,1 % průměrné mzdy).

U žen celkem v podnikatelské sféře dosáhl medián hodnoty 19 610 Kč a tvořil tak 89,4 % průměrné mzdy. Ve věkové kategorii do 20 let v podnikatelské sféře byl medián 15 675 Kč (99,3 % průměrné mzdy) Kč a v kategorii 20–29 let 18 343 Kč (94,1 % průměrné mzdy). V nepodnikatelské sféře medián u žen celkem činil 26 036 Kč (97,9 % průměrné mzdy) a v kategorii 20–29 let 21 798 Kč (97,7 % průměrné mzdy).

Uplatnění absolventů na trhu práce

Absolventi škol patří mezi rizikové skupiny ekonomicky aktivních obyvatel, kteří se hůře uplatňují na trhu práce. Absolventi škol jsou znevýhodněni nedostatkem praxe, chybějícími pracovními návyky a minimem zkušeností. Na druhou stranu na trhu práce mohou konkurovat aktuálními odbornými znalostmi, ovládnutím cizích jazyků, počítačovými dovednostmi a větší profesní flexibilitou. Jejich nezaměstnanost je výrazně ovlivněna celkovou ekonomickou situací v zemi, celkovou nezaměstnaností, stavem nabídky a poptávkou po pracovní síle, její vzdělaností a oborovou strukturou. Absolventi škol mají problémy s uplatněním zhruba do 25 let, poté se jejich situace na trhu práce výrazně zlepší a ustálí.

Data za absolventy a mladistvé z MPSV podle délky evidence na úřadu práce a vzdělání máme k dispozici k 30. 9. nebo k 30. 4. Dubnové hodnoty jsou více relevantní z toho důvodu, že se tolik neprojevuje vliv cyklů školního roku.

Nezaměstnaní absolventi škol a mladiství v evidenci úřadů práce podle okresů k 30. 4. 2016

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Absolventi škol						Mladiství					
	celkem	ženy	z toho				celkem	ženy	z toho			
			v evidenci déle než 5 měsíců		dosud nepracovali				v evidenci déle než 5 měsíců		dosud nepracovali	
			celkem	ženy	celkem	ženy			celkem	ženy	celkem	ženy
Moravskoslezský kraj	2 199	1 148	940	509	1 144	590	672	315	403	206	655	312
v tom:												
Bruntál	189	91	98	45	90	41	66	21	36	16	62	21
Frýdek-Místek	324	180	118	74	174	98	30	17	6	4	27	16
Karviná	473	240	209	108	219	113	169	84	99	50	167	84
Nový Jičín	181	99	76	44	102	53	59	25	23	12	56	24
Opava	386	191	168	82	186	84	44	20	25	15	44	20
Ostrava-město	646	347	271	156	373	201	304	148	214	109	299	147

Počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých evidovaných na úřadech práce se v Moravskoslezském kraji od ledna roku 2012 zvyšoval až do října 2013, kdy dosáhl počtu 6 021 osob. Od té doby klesl až na 2 635 v prosinci 2016 (o 56,2 %). Ve sledovaném období byl až do května 2015 počet volných pracovních míst nižší než počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých. Od června 2016 byl poprvé zaznamenán vyšší počet volných pracovních míst než počet nezaměstnaných absolventů a tento trend pokračoval až do prosince 2016.

Počet nezaměstnaných absolventů škol v Moravskoslezském kraji k 30. 4. 2016 byl nejvyšší v okresech Ostrava-město (646 osob) a Karviná (473 osob). Nejnižší byl v okrese Nový Jičín (181 osob). V evidenci na úřadu práce déle než 5 měsíců bylo v Moravskoslezském kraji téměř 43 procent z celkového počtu 2 199 osob, relativně nejvíce to bylo v okrese Bruntál. V okresech Ostrava-město a Nový Jičín více než polovina absolventů dosud nepracovala.

Z počtu 672 mladistvých v Moravskoslezském kraji bylo téměř 47 % žen. Téměř všichni (655) dosud ještě nepracovali – ve všech okresech v Moravskoslezském kraji překročili hranici 90 a více procent.

Nezaměstnaní absolventi škol v evidenci úřadů práce podle vzdělání (k 30. 4.)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v %

	2014				2015				2016			
	celkem		z toho ženy		celkem		z toho ženy		celkem		z toho ženy	
	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR
Absolventi škol celkem	91,8	100,0	92,4	100,0	100,0	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom podle vzdělání:												
nižší střední vzdělání	-	0,1	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0
nižší střední odborné	6,2	5,8	5,4	4,7	6,2	6,1	5,0	5,2	5,6	5,7	3,8	4,8
střední odborné s výučním listem	27,4	25,6	21,9	19,1	26,0	23,7	21,8	18,3	23,8	22,2	19,3	16,8
střední odborné bez mat. i výuč. listu	-	0,0	-	0,1	-	0,1	-	0,1	-	0,1	-	0,1
ÚSV - gymnázium	6,0	6,0	6,0	6,4	6,5	6,9	7,1	7,0	6,9	7,5	6,9	7,8
ÚSO - vyučení a maturita	2,1	9,2	1,9	7,7	8,7	8,6	6,9	7,2	8,6	8,2	7,3	6,8
ÚSO - střední odborná škola (bez vyučení)	29,0	29,9	31,3	33,0	29,4	29,1	31,7	31,4	26,8	27,9	27,3	28,8
vyšší odborné vzdělání	2,3	3,0	3,6	4,0	2,5	2,9	3,7	3,8	2,5	3,0	3,6	3,9
bakalářské vzdělání	8,7	10,1	10,5	12,4	10,3	11,0	12,5	13,4	11,5	12,5	15,3	15,5
magisterské vzdělání	9,7	9,8	11,5	12,1	10,0	11,2	11,2	13,2	13,8	12,5	15,9	15,0
doktorské vzdělání	0,3	0,5	0,3	0,6	0,4	0,4	0,2	0,3	0,5	0,4	0,6	0,4

Za poslední tři roky došlo v Moravskoslezském kraji k poklesu počtu nezaměstnaných absolventů škol v evidenci úřadu práce podle vzdělání k 30. 4. o 1 636 osob. Počet nezaměstnaných absolventů v Moravskoslezském kraji představoval 2 199 osob, což bylo 15,2 % ze všech nezaměstnaných absolventů ČR. Více než polovina (52,2 %) z toho byly ženy. Ze všech nezaměstnaných absolventů v kraji bylo nejvíce (26,8 %) absolventů s úplným středním odborným vzděláním bez vyučení.

Nezaměstnaní absolventi škol v evidenci úřadů práce podle vzdělání a okresů k 30. 4. 2016

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v %

	Kraj celkem	z toho okresy					
		Bruntál	Frydek-Místek	Karviná	Nový Jičín	Opava	Ostrava - město
Absolventi škol celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom podle vzdělání:							
nižší střední vzdělání	-	-	-	-	-	-	-
nižší střední odborné	5,6	6,9	4,0	8,0	3,3	4,4	5,7
střední odborné s výučním listem	23,8	31,7	17,6	30,9	19,3	25,1	20,0
střední odborné bez mat. i výuč. listu	-	-	-	-	-	-	-
ÚSV - gymnázium	6,9	6,9	8,3	3,6	8,8	4,9	9,1
ÚSO - vyučení a maturita	8,6	6,9	4,0	9,9	8,8	9,1	10,2
ÚSO - střední odborná škola (bez vyučení)	26,8	29,1	33,6	25,4	23,8	27,7	24,0
vyšší odborné vzdělání	2,5	1,6	2,8	1,9	3,3	3,1	2,5
bakalářské vzdělání	11,5	9,0	11,4	9,7	16,0	12,2	11,8
magisterské vzdělání	13,8	7,9	17,3	9,9	16,6	13,0	16,3
doktorské vzdělání	0,5	-	0,9	0,9	-	0,6	0,5

Z nezaměstnaných absolventů škol v evidenci úřadu práce s ÚSO bez vyučení bylo nejvíce těchto absolventů v okrese Ostrava-město (155 osob) a v okrese Karviná (120 osob).

Míra nezaměstnanosti^{*)} absolventů denního studia středních a vyšších odborných škol (k 30. 4.)

Pramen: Národní ústav pro vzdělávání

v %

Míra nezaměstnanosti absolventů podle hlavních kategorií vzdělání										
střední vzdělání s výučním listem		gymnaziální vzdělání		střední odborné vzdělání s maturitou a odborným výcvikem; nástavbové vzdělání		střední odborné vzdělání s maturitou		vyšší odborné vzdělání		
v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	
2012	20,0	16,7	3,6	3,1	15,7	14,4	11,0	9,1	8,9	9,1
2013	31,4	27,4	4,7	4,1	28,7	23,5	16,6	14,8	13,4	11,9
2014	22,8	17,8	6,0	4,4	23,1	15,9	15,0	11,6	13,7	10,2
2015	17,7	13,7	4,4	3,8	16,4	14,0	11,6	9,6	10,9	7,5
2016	11,8	9,9	4,1	3,1	13,1	10,6	8,5	7,5	8,5	5,2

^{*)} podíl počtu "čerstvých" nezaměstnaných absolventů (kteří ukončili studium nejdříve v květnu předchozího roku) podle kraje v němž studovali a celkového počtu absolventů, kteří ukončili studium v kalendářním roce předcházejícím roku výpočtu v kraji, kde studovali

Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání zůstalo k 30. 4. následujícího roku bez zaměstnání. Ve všech sledovaných kategoriích vzdělání překračovala hodnota míry nezaměstnanosti v kraji hodnotu České republiky, a to nejvíce u vyššího odborného vzdělání (v kraji 8,5 %, v ČR 5,2 %) a pak u středního odborného vzdělání s maturitou s odborným výcvikem, nástavbové studium (v kraji 13,1 %, v ČR 10,6 %).

Podle skupin oborů vzdělání bylo více nezaměstnaných absolventů v dubnu 2016 v oboru pedagogika, učitelství a sociální péče (kraj 22,2 %, ČR 16,1 %), strojírenství a strojírenská výroba (kraj 9,6 %, 6,9 % ČR), stavebnictví, geodézie a kartografie (kraj 14,1 %, 11,9 % ČR) a gastronomie, hotelnictví a turismus (kraj 13,5 %, 11,8 % ČR).

V Moravskoslezském kraji v roce 2016 připadlo 0,8 nezaměstnaných absolventů a mladistvých na 1 pracovní místo pro ně určené (v ČR 0,5 absolventů a mladistvých na 1 pracovní místo). Podíl volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé na celkovém počtu volných pracovních míst v roce 2016 činil 30,9 % v kraji (ČR 29,6 %). Při tom musíme konstatovat, že volná pracovní místa na úřadech práce nelze považovat za reprezentativní vzorek poptávky po pracovnících ze strany zaměstnavatelů. Je třeba brát v úvahu, že zaměstnavatelé mají zájem získat zaměstnance určité kvality, a proto v mnoha případech volí jiný osvědčený způsob jejich vyhledávání (např. výběrem ze zájemců, kteří se zaměstnavatelům hlásí sami, doporučením zaměstnanců, personálními agenturami apod.).

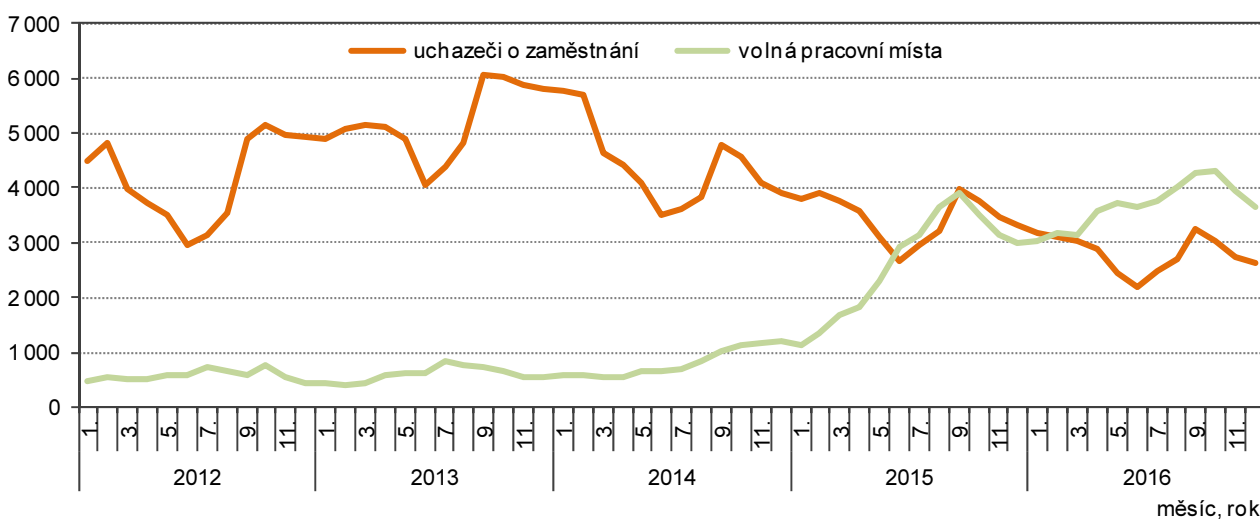
Pracovní místa v evidenci úřadů práce (k 30. 4.)

Pramen: Národní ústav pro vzdělávání

	Počet volných pracovních míst v kraji		Počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých na 1 volné pracovní místo pro ně určené		Podíl volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé na celkovém počtu volných pracovních míst (%)	
	celkem	z toho pro absolventy a mladistvé	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR
2012	4 303	497	7,2	4,7	11,6	13,2
2013	3 597	583	8,7	5,8	16,2	14,8
2014	3 955	551	8,0	3,4	13,9	19,5
2015	7 939	1 821	1,9	1,1	22,9	24,8
2016	11 548	3 568	0,8	0,5	30,9	29,6

Nezaměstnaní absolventi škol a mladiství v evidenci úřadů práce a volná místa pro ně určená v Moravskoslezském kraji

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podíl nezaměstnaných podle věkových skupin

K 31. 12. 2016 činil podíl nezaměstnaných osob ve věku 15–64 let v Moravskoslezském kraji celkem 7,38 %. Problém nezaměstnanosti je možno přiblížit i v podrobnějším správním členění kraje. V okresním členění je nejvyšší úroveň nezaměstnanosti dlouhodobě v okrese Karviná a Bruntál. Na konci roku 2016 zde podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu činil v okrese Karviná 10,23 % a v okrese Bruntál 9,36 %. Nejnižší úroveň nezaměstnanosti byla v okresech Nový Jičín a Frýdek-Místek (4,36 %, resp. 4,57 %).

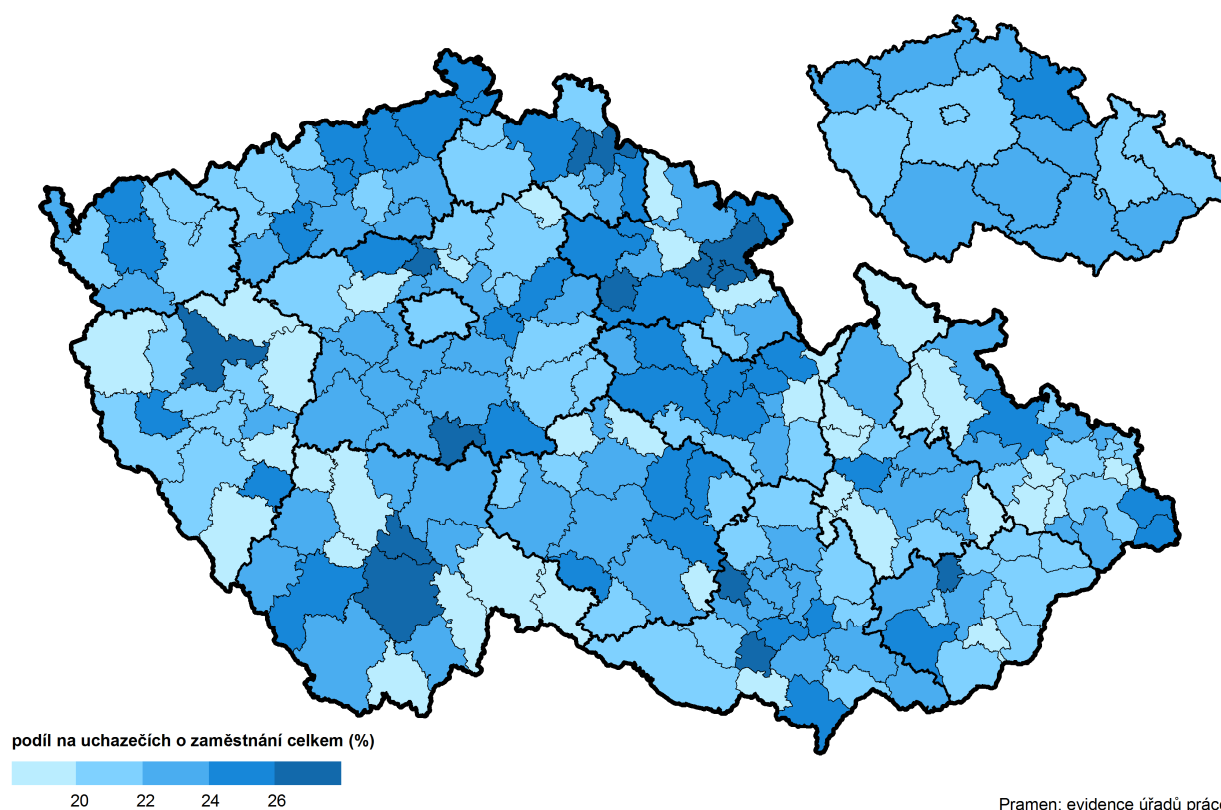
Ve věkové kategorii 15–19 let činil podíl nezaměstnaných k 31. 12. 2016 celkem 3,78 % (u mužů 3,82 % a u žen 3,75 %). Nejvyšší úroveň nezaměstnanosti byla v této věkové kategorii v okrese Ostrava-město 5,86 % (u mužů 6,04 % a u žen 5,67 %) a nejnižší v okrese Nový Jičín 1,83 % (u mužů 1,94 % a u žen 1,71 %).

Ve věkové kategorii 20–24 let celkem byla nejvyšší úroveň nezaměstnanosti v okrese Bruntál. Bylo to 9,43 % (u mužů 11,42 % a u žen 7,30 %) a v kategorii 25–29 let v okrese Karviná 9,94 % (u mužů 9,56 % a u žen 10,35%). Nejnižší úroveň nezaměstnanosti byla v obou věkových kategoriích zaznamenána v okrese Nový Jičín, a to 3,68 %, resp. 4,39 %.

V členění podle správních obvodů ORP byla nejvyšší úroveň nezaměstnanosti v SO ORP Karviná (12,06 %) a Orlová (10,97 %) v kategorii 15–64 let celkem, naopak nejnižší úroveň nezaměstnanosti byla v SO ORP Jablunkov (3,25 %). Nejvyšší podíly nezaměstnanosti byly potvrzeny v SO ORP Karviná i ve věkových kategoriích 20–24 let (10,97 %) a 25–29 let (12,06 %). Nejnižší podíl nezaměstnanosti byl ve věkové kategorii 15–19 let celkem v SO ORP Nový Jičín (1,63 %) a Kopřivnice (1,68 %). V kategorii 20–24 let celkem byla nejnižší nezaměstnanost 3,41 % v SO ORP Kopřivnice, v kategorii 25–29 let pak v SO ORP Jablunkov (3,69 %).

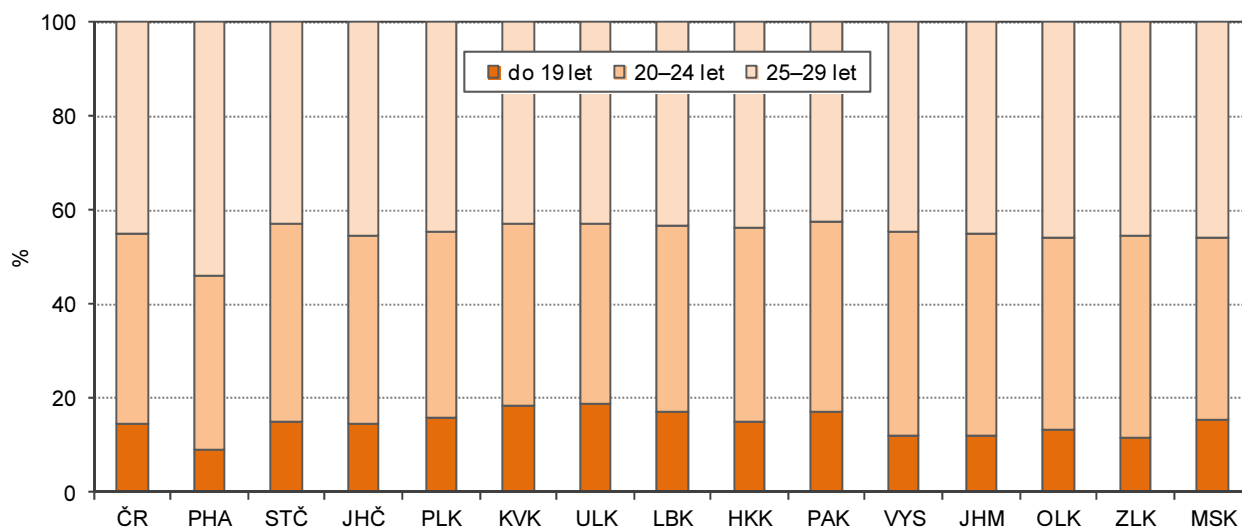

Uchazeči o zaměstnání ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů k 31. 12. 2016

Uchazeči o zaměstnání podle věku a krajů k 31. 12. 2016

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podíl nezaměstnaných osob podle věku, pohlaví a okresů k 31. 12. 2016

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v %

	Podíl nezaměstnaných osob ve věku ¹⁾											
	15–64 let			15–19 let			20–24 let			25–29 let		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Moravskoslezský kraj	7,38	7,61	7,14	3,78	3,82	3,75	7,38	8,18	6,53	7,62	7,33	7,94
v tom okresy:												
Bruntál	9,36	9,58	9,14	4,62	5,08	4,14	9,43	11,42	7,30	8,94	8,79	9,10
Frýdek-Místek	4,57	4,75	4,39	1,90	1,71	2,10	5,24	5,40	5,06	4,80	4,30	5,34
Karviná	10,23	10,52	9,92	4,73	4,56	4,91	9,37	10,53	8,14	9,94	9,56	10,35
Nový Jičín	4,36	4,50	4,21	1,83	1,94	1,71	3,68	3,78	3,57	4,39	4,24	4,55
Opava	5,58	6,08	5,07	2,44	2,52	2,36	6,82	7,89	5,69	6,69	6,84	6,52
Ostrava-město	8,81	8,93	8,70	5,86	6,04	5,67	8,72	9,50	7,90	9,25	8,84	9,67

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce v daném věku k 31. 12. 2016 ze všech obyvatel stejného věku k 31. 12. 2015

Podíl nezaměstnaných osob podle věku, pohlaví a správních obvodů ORP k 31. 12. 2016

Pramen: Úřad práce České republiky - generální ředitelství

v %

	Podíl nezaměstnaných osob ve věku ¹⁾											
	15–64 let			15–19 let			20–24 let			25–29 let		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Moravskoslezský kraj	7,38	7,61	7,14	3,78	3,82	3,75	7,38	8,18	6,53	7,62	7,33	7,94
v tom SO ORP:												
Bílovec	4,58	4,70	4,46	1,88	1,41	2,35	4,26	4,07	4,46	4,18	4,38	3,95
Bohumín	7,21	7,08	7,34	4,05	4,07	4,01	7,35	8,59	6,11	7,67	7,00	8,42
Bruntál	9,67	10,03	9,29	4,51	5,81	3,19	9,61	11,86	7,25	8,47	8,80	8,11
Český Těšín	7,76	7,27	8,24	2,90	2,26	3,54	8,30	8,84	7,71	6,73	5,31	8,13
Frenštát p. R.	3,80	4,11	3,49	1,38	2,05	0,70	3,51	2,76	4,21	4,59	4,76	4,42
Frýdek-Místek	5,07	5,40	4,74	1,84	1,52	2,17	5,18	5,38	4,97	4,93	4,83	5,04
Frýdlant n. O.	5,22	5,92	4,49	2,21	2,39	2,02	6,82	7,81	5,70	5,12	5,32	4,92
Havířov	10,22	10,62	9,80	4,11	4,17	4,03	9,13	10,61	7,56	10,19	9,51	10,93
Hlučín	3,63	3,92	3,34	1,77	2,05	1,45	5,00	5,76	4,17	4,26	4,77	3,74
Jablunkov	3,25	3,22	3,28	1,94	1,94	1,94	5,13	5,10	5,17	3,69	2,56	4,88
Karviná	12,06	12,36	11,72	5,32	4,85	5,81	10,97	11,86	10,02	12,06	12,21	11,89
Kopřivnice	4,52	4,48	4,56	1,68	1,30	2,09	3,41	3,90	2,89	4,40	3,75	5,17
Kravaře	7,27	8,24	6,25	1,86	2,33	1,39	6,84	8,44	5,06	7,80	9,23	6,25
Krnov	9,77	10,09	9,44	5,08	5,21	4,96	10,60	12,82	8,09	10,46	10,50	10,43
Nový Jičín	3,95	4,12	3,78	1,63	1,74	1,51	3,14	3,27	3,00	3,89	3,59	4,19
Odry	5,12	5,35	4,87	3,05	4,60	1,44	4,84	5,06	4,61	5,61	6,40	4,75
Opava	5,36	5,74	4,97	2,14	2,02	2,26	7,03	8,16	5,86	6,75	6,33	7,19
Orlová	10,97	11,75	10,18	6,72	6,76	6,68	9,11	10,43	7,65	9,59	10,13	9,00
Ostrava	8,42	8,50	8,33	5,61	5,84	5,38	8,15	8,99	7,28	8,58	8,22	8,96
Rýmařov	7,36	6,90	7,85	3,42	2,67	4,27	5,46	5,91	5,00	6,16	4,72	7,75
Třinec	3,72	3,45	3,99	1,87	1,69	2,06	4,67	4,46	4,90	4,75	3,41	6,16
Vítkov	10,01	11,14	8,79	7,34	7,62	7,03	9,62	10,33	8,83	10,41	11,66	9,00

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce v daném věku k 31. 12. 2016 ze všech obyvatel stejného věku k 31. 12. 2015

Srovnáním údajů o podílu uchazečů o zaměstnání v jednotlivých věkových kategoriích na celkovém počtu uchazečů v Moravskoslezském kraji musíme konstatovat, že ve věkové kategorii do 19 let byl nejvyšší podíl u mužů (4,1 %) v okrese Ostrava-město, ve věkové kategorii 20–24 let u mužů v okrese Bruntál (10,6 %) a ve věkové kategorii 25–29 let v okrese Opava (10,7 %). V souhrnu mužů ve věku 15–29 let se téměř 24 % v okrese Opava podílelo na celkovém počtu mužů-uchazečů o zaměstnání v tomto okrese.

U žen byl nejvyšší podíl v okrese Ostrava-město v kategorii do 19 let (3,8 %), v kategorii 20–24 let v okrese Frýdek-Místek (9,4 %). Ve věkové kategorii 25–29 let v okrese Opava (11,8 %). V kategorii 15–29 let byl nejvyšší podíl uchazečů o zaměstnání u žen v okrese Frýdek-Místek a Opava, shodně 23,4 %.

Podíl uchazečů o zaměstnání¹⁾ podle věku, pohlaví a správních obvodů ORP k 31. 12. 2016

Pramen: Úřad práce České republiky - generální ředitelství

v %

	do 19 let		20–24 let		25–29 let		15–29 let	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Moravskoslezský kraj	3,3	3,3	9,1	7,4	9,3	10,2	21,7	20,9
v tom SO ORP:								
Bílovec	2,0	3,7	7,6	8,6	9,0	7,9	18,6	20,2
Bohumín	4,1	3,4	9,8	7,0	9,6	10,3	23,5	20,8
Bruntál	4,0	2,3	10,3	6,4	8,6	7,6	22,8	16,3
Český Těšín	2,1	2,8	9,8	6,8	7,3	9,9	19,2	19,5
Frenštát p. R.	3,2	1,3	5,8	11,1	11,5	12,4	20,5	24,8
Frýdek-Místek	1,8	2,9	8,4	8,7	8,8	9,7	19,1	21,3
Frýdlant n. O.	2,6	3,1	11,3	10,0	8,3	9,7	22,2	22,8
Haviřov	2,5	2,6	8,9	6,6	8,8	10,4	20,2	19,6
Hlučín	3,3	2,4	11,3	8,6	10,4	9,0	25,0	20,1
Jablunkov	3,8	3,8	12,9	11,9	6,6	13,0	23,3	28,7
Karviná	2,5	3,4	8,5	7,7	9,5	9,9	20,5	20,9
Kopřivnice	2,0	2,9	7,5	5,3	8,9	10,6	18,3	18,8
Kravaře	1,9	1,5	8,6	6,3	11,8	10,0	22,3	17,9
Krnov	3,6	3,7	11,7	7,2	9,6	9,8	24,9	20,8
Nový Jičín	2,8	2,5	6,6	6,4	8,1	10,0	17,5	19,0
Odry	5,5	1,9	7,9	7,8	10,4	8,4	23,8	18,2
Opava	2,2	2,8	11,5	9,2	10,5	13,3	24,2	25,3
Orlová	3,9	4,4	8,6	6,7	9,1	8,8	21,7	19,9
Ostrava	4,2	3,8	8,6	6,9	9,5	10,4	22,3	21,0
Rýmařov	2,4	3,2	7,1	5,5	6,6	9,1	16,1	17,8
Třinec	3,1	3,3	10,4	9,8	8,7	13,7	22,3	26,7
Vítkov	4,8	6,0	8,2	8,8	10,0	9,6	23,0	24,4

¹⁾ na uchazečích daného pohlaví a věku

Srovnáním údajů podílu uchazečů o zaměstnání za SO ORP Moravskoslezského kraje musíme konstatovat, že nejvyšší hodnoty v kategorii 15–29 let u mužů byly zaznamenány k 31. 12. 2016 v SO ORP Hlučín (25,0 %) a u žen ve stejné věkové kategorii v SO ORP Jablunkov (28,7 %).

Podíl nezaměstnaných absolventů škol a mladistvých na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání podle okresů k 31. 12. 2016

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v %

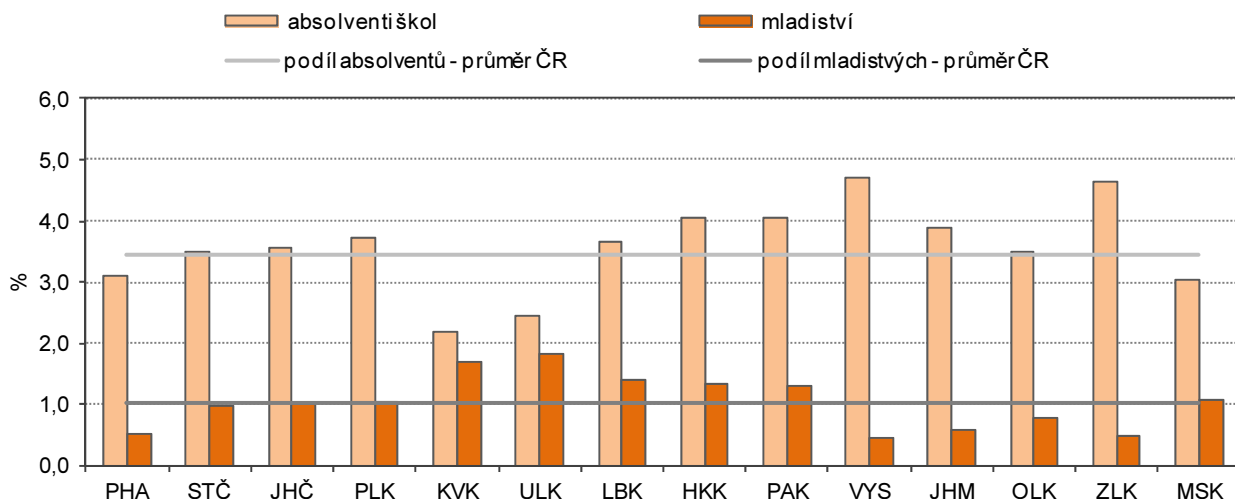
	Absolventi				Mladiství			
	celkem	v evidenci úřadů práce déle než 6 měsíců		celkem	v evidenci úřadů práce déle než 6 měsíců			
		muži	ženy		muži	ženy	muži	ženy
Moravskoslezský kraj	3,0	0,4	0,4	1,0	1,1	0,7	0,4	
v tom okresy:								
Bruntál	3,1	0,3	0,5	0,9	0,9	0,5	0,3	
Frýdek-Místek	4,4	0,3	0,5	0,4	0,5	0,2	0,1	
Karviná	2,4	0,3	0,4	0,9	0,9	0,6	0,3	
Nový Jičín	3,2	0,2	0,3	1,1	0,8	0,4	0,2	
Opava	4,6	0,7	0,6	0,5	0,8	0,4	0,2	
Ostrava-město	2,5	0,4	0,4	1,6	1,7	1,4	0,7	

Nejvyšší podíl nezaměstnaných absolventů škol byl v okrese Opava 4,6 %, v evidenci úřadu práce déle než 6 měsíců to pak bylo už jen 0,7 % u mužů a 0,6 % u žen. Nejnižší podíl byl zaznamenán v okrese Karviná 2,4 % (v evidenci delší než půl roku pak bylo 0,3 % mužů a 0,4 % žen).

Srovnáním údajů o podílu nezaměstnaných absolventů škol podle SO ORP po půlroční evidenci na úřadu práce nebyl v pěti SO ORP Moravskoslezského kraje veden ani jeden muž (byly to SO ORP Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdlant nad Ostravicí, Nový Jičín a Vítkov) a ve třech správních obvodech ORP ani jedna žena (Frenštát pod Radhoštěm, Odry a Vítkov).

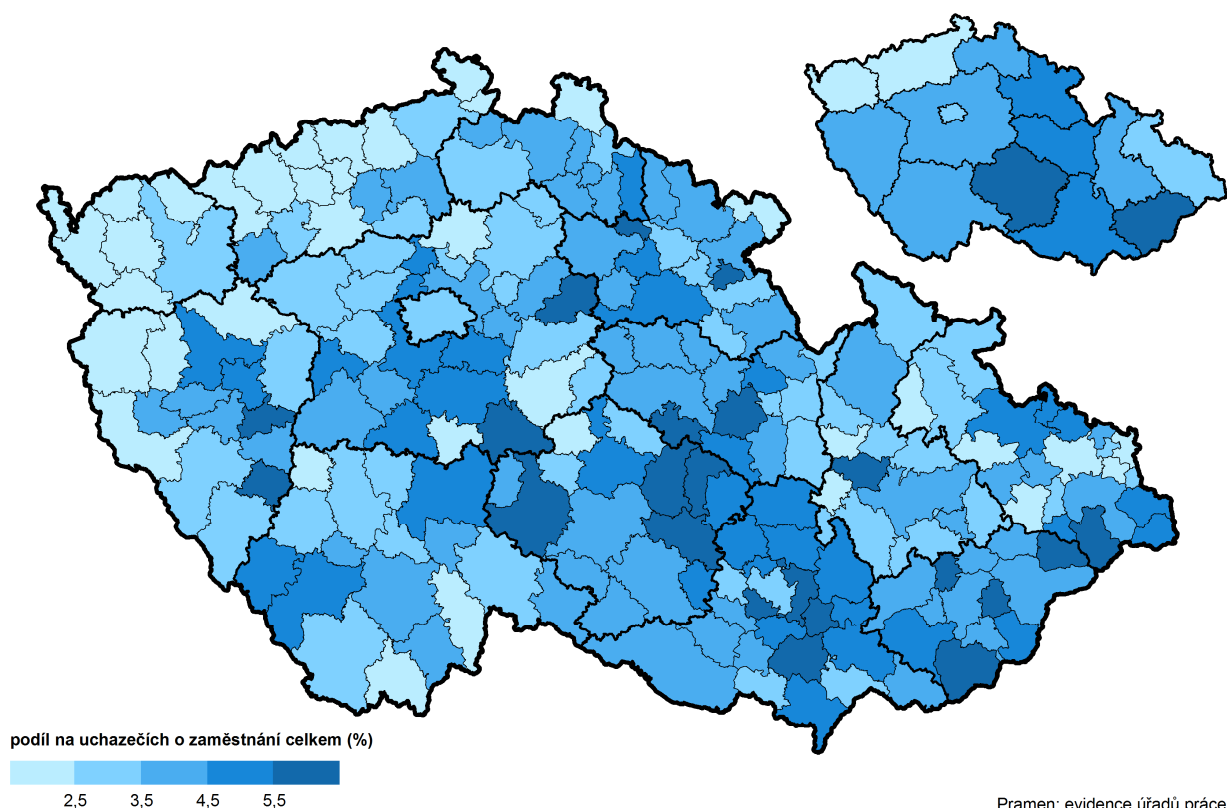
Podíl nezaměstnaných absolventů škol a mladistvých podle krajů k 31. 12. 2016¹⁾

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

¹⁾ podíl na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadu práce

Nezaměstnaní absolventi škol podle SO ORP a krajů k 31. 12. 2016

Pramen: evidence úřadů práce

Výsledky ad-hoc modulu VŠPS 2016 – Mladí lidé na trhu práce

V roce 2016 byly do výběrového šetření pracovních sil zařazeny i otázky ad-hoc modulu o situaci mladých na trhu práce v jednotlivých zemích EU. První blok dotazů byl zaměřen na vztah mezi nejvyšším úspěšně dokončeným stupněm vzdělání a pracovními zkušenostmi během tohoto studia. Výsledky jsou publikovány za celou ČR.

Cílovou skupinou ad hoc modulu byli mladí lidé ve věku 15–34 let, nejsou uváděny údaje za skupinu 15–19letých, kteří v našich podmínkách mají především ukončené základní vzdělání a teprve studují na středním stupni. První předběžné výsledky jsou proto prezentovány pouze za věkovou skupinu 20–34 let.

Ve skupině 20–34letých mělo nějakou pracovní zkušenost během úspěšně ukončeného studia 80 % všech respondentů v tomto věku. Po přepočtu na relevantní demografické údaje to bylo téměř 1 463 tis. 20–34letých.

Respondenti, kteří kladně odpověděli na otázku o pracovní zkušenosti během období svého úspěšně ukončeného stupně vzdělání, byli také dotazováni, v jaké míře byla tato práce zároveň součástí tohoto nejvyššího vzdělání. Ve skupině 20–24letých kladně odpovědělo 69 % respondentů. Procento kladných odpovědí vzrostlo ve skupině 25–29letých na 75 % a ve skupině 30–34letých nad 76 %. Převážně se jednalo o povinnou součást studia. V případě, že praxe související se vzděláním byla povinná, byla zjišťována i délka této praxe, konkrétně zda byla delší než 6 měsíců (krátkodobé praxe během studia byly sčítány). Dlouhodobou povinnou praxi absolvovalo během svého studia 466 tis. 20–34letých.

Zjištěné údaje úzce souvisejí s nejvyšším dosaženým stupněm vzdělání. Nejčastěji uvádějí dlouhodobou praxi během ukončeného studia absolventi středního stupně bez maturity (vyučení), kterých bylo více než čtvrt milionu. Jedná se především o mladé muže, což souvisí s rozdílnou vzdělanostní skladbou mužů a žen. Na středním stupni s maturitou byl však rozdíl v počtu osob s dlouhodobou praxí mezi muži a ženami podstatně nižší. Vyšší počet žen s krátkodobou nebo dlouhodobou praxí na úrovni ukončeného terciárního vzdělání vyplývá z celkově vyššího počtu absolventek než absolventů.

Daleko více osob uvedlo, že po ukončení svého nejvyššího stupně vzdělání dále pokračovalo na vyšším stupni, ale nedokončilo jej. Počet těchto 20–34letých, kteří měli ukončen alespoň základní stupeň vzdělání, dosáhl více než 200 tis. Často se jednalo o nedokončení středního stupně vzdělání bez maturity (51 tis.), dále o nedokončení středního stupně s maturitou (45 tis.) a nejvíce bylo neúspěšných absolventů bakalářského studia (75 tis.). Zřídka byly uváděny jiné typy terciárního vzdělání jako vyšší odborné školy a magisterské studium.

Důvodem pro předčasné ukončení studia bylo nejčastěji nesplnění povinností pro pokračování ve vzdělávání a skutečnost, že studium bylo příliš obtížné. Tyto dva důvody uvedlo 60 % respondentů, kteří nedokončili toto vzdělání, jednalo se většinou o muže. Dále následuje přání respondenta začít pracovat a ukončení studia z rodinných důvodů, většinou žen.

Převážná část mladých v postavení zaměstnanců získala své zaměstnání buď prostřednictvím příbuzných či známých nebo kontaktovali svého zaměstnavatele. Odpovědělo tak více než 73 % všech zaměstnanců. S velkým odstupem následují případy nalezení zaměstnání prostřednictvím inzerátů v médiích vč. internetu (13,6 %). Pouze malá část respondentů uvedla, že získala své zaměstnání prostřednictvím úřadu práce nebo prostřednictvím soukromé pracovní agentury.

Zajímavé údaje byly zjištěny z odpovědí na otázku o uplatnění získaného vzdělání ve vlastním zaměstnání. Obecně je možné konstatovat, že s růstem úrovně formálního vzdělání roste i spokojenost respondentů s jejich uplatněním v praxi.

Vedle stupně dosaženého vzdělání významně ovlivňuje spokojenost či nespokojenost respondentů obor získaného vzdělání a jeho uplatnění v praxi. Na úrovni středního vzdělání bez maturity se absolutně nejvyšší počet nespokojených soustřeďuje do dvou tříd absolvovaných oborů vzdělání, a to do třídy technika, výroba a stavebnictví (92 tis.) a do třídy služby (téměř 60 tis.). Ve třídě služeb se jedná především o restaurátérství (kuchařství, obsluha, pohostinské služby a rychlé občerstvení). Vyšší počet těchto osob je i v oboru kadeřnické a kosmetické služby. Právě ve službách je vysoký i celkový podíl nespokojených (62 %).

Ve skupině maturantů bylo absolutně nejvíce nespokojených v široce vymezeném oboru studia obchod, administrativa a právo, v oboru technika, výroba a stavebnictví a opět ve službách. Téměř polovina absolventů oboru služeb uvádí, že ve svém zaměstnání vůbec neuplatní nebo spíše neuplatní své vzdělání. Nespokojenost s uplatněním kvalifikace často uvádějí absolventi oboru umění a humanitní vědy, oboru zemědělství, lesnictví, rybářství a absolventi všeobecného vzdělání (gymnázia, lycea).

Vedle oboru studia je spokojenost ovlivněna i věkem respondentů. Více než polovina pracujících ve věku 20–24 let není spokojena s uplatněním svých znalostí a dovedností. Převážně se jedná o absolventy středního stupně vzdělání s maturitou a bez maturity. Ve věkové skupině 25–29 let již převažuje počet spokojených (ano a částečně ano), když jejich podíl vzrostl na 55 % všech respondentů dané věkové skupiny. Ve všech pětiletých skupinách vždy převažovala vyšší spokojenost mužů než žen.

Možnost stěhovat se za prací uvádějí nejčastěji ekonomicky neaktivní mladí lidé ve věku 20–24 let, jež se z valné části připravují na své povolání studiem na terciárním stupni. Více než 35 % respondentů v tomto věku uvedlo, že by se přestěhovali kvůli zaměstnání mimo ČR. Ochota stěhovat se za prací s rostoucím věkem již klesá. Ve skupině 25–29letých by se kvůli zaměstnání chtělo přestěhovat mimo území republiky pouze 16 % respondentů. Tento podíl se dále snižuje i ve skupině 30–34letých, kde tuto možnost uvedlo pouze 8 % dotázaných.